

SIVISTYSLAUTAKUNNAN VASTINE TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEEN
2020

SIVLTK 29.09.2021 § 55

Valmistelija sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula, puh. 050 443 6877, mailis.tastula@kaustinen.fi

Kunnanhallitus antaa lausuntonsa kunnanvaltuustolle koskien tarkastuslautakunnan arviointikertomusta vuodelta 2020 (Tarkastusltk § 27, 27.5.2021) syyskuun loppuun mennessä. Sivistyslautakunta lähettää tämän johdosta kunnanhallitukselle arviointikertomuksesta vastineen.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan vuodelta 2020 todennut seuraavaa:

Edellisen vuoden huomiona tarkastuslautakunta on havainnut, että esteellisyysmerkinnöissä on vielä osittain parannettavaa ja että edelleen on palkattu henkilökuntaa, vaikka omalla hallinnonalalla on ollut lomautettuja.

Vuoden 2020 osalta huomioinut, että sivistystoimi on tehnyt kyselyn palveluistaan asteikolla 1–5, mutta kyselyn tulokset sijoittuvat reilusta kahdesta kolmeen. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kysely on tehty. Tuloksien perusteella hallintokunnan pitäisi kuitenkin miettiä, miten parantaa toimintaa ja tehdä uusi seurantakysely samoista aiheista 1,5 – 2 vuoden kuluttua.

Muissa havainnoissa tarkastuslautakunta on kantanut huolta esim. lyhytaikaisten sijaisten palkkaamisesta.

Esitys

Lautakunta toteaa kiinnittävänsä erityistä huomiota esteellisyyden toteamiseen ja merkinnät niistä tehdään Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti jääviyden muoto nimeämällä. Siellä on annettu nimikkeet lain kohdan esteellisyyksien muodoille: ”Muihin kunnan luottamushenkilöihin kuin valtuutettuihin valtuustossa samoin kuin kunnan palveluksessa oleviin henkilöihin ja kunnan tilintarkastajaan sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita: osallisuusjääviä, edustusjääviä, intressijääviä, palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejääviä, yhteisöjääviä ja yleislausekejääviä.”

Lautakunta toteaa henkilökunnan palkkaamisesta samanaikaisesti kuin omalla hallinnonalalla on ollut lomautettuja seuraavaa:

Tavallisina toimintavuosina lähinnä koulunkäyntiohjaajia lomautetaan koulun toimintapäivien ulkopuolella, mikäli heitä ei voida sijoittaa esim. varhaiskasvatuksen tai vapaa-aikatoimen tehtäviin. Hyvän suunnittelun avulla on pystytty kesäaikana ohjaamaan varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikatoimen tehtäviin kykeneviä koulunkäyntiohjaajia kyseisiin tehtäviin siltä osin, kuin se on ollut mahdollista.

Kuitenkaan tämä ei ratkaise kaikkia esim. varhaiskasvatuksen sijaisuustarpeita. Syitä tällaisiin tilanteisiin on mm. työehtosopimuksen määräysten mukainen riittävän pitkä yhtäjaksoinen lomakausi, jo kertaalleen tehty muu-

tos lomautusten ajankohtaan tai sijaisuuden työtehtävän erityistarpeet, jotka eivät mahdollisesti sovellu lomautetulle henkilölle asiantuntemuksen ohuuden tai fyysisten edellytysten takia. Lisäksi kesäaikana osa äkillisistä sijaisuuksista joudutaan ratkaisemaan nopeasti eikä riittävää ohjausta tehtävään ole järjestettävissä. Silloin jo tehtävää aiemmin talvikautena määrällä aikaisena tehneen henkilön asiantuntemus on olennaista tehtävässä onnistumiseksi. Vahva pyrkimys on, että ulkopuolisia sijaisia tarvittaisiin mahdollisimman vähän.

KT:n lakimiehen mukaan työnantajan tulee arvioida, onko työ sellaista, joka on koulutuksensa, yleinen ammattitaitonsa ja kokemuksensa huomioiden on lomautetulle soveltuvaa. Työnantajalla ei siten ole velvollisuutta räätälöidä tehtävää, vaan siihen on solahdettava juuri em. avujen avulla melko joutuisasti. Tätä työnantajan arviota on toteutettu edellä olevassa asiassa hyvin tarkasti.

Vuosi 2020 oli hyvin erilainen, koska kunnassa lomautettiin kaikki toistaiseksi voimassa olevassa työ- ja virkasuhteessa olevat. Varhaiskasvatuksen lomautukset olivat suorittavan henkilöstön osalta toukokuun puolivälin ja kesäkuun puolivälin aikana ja toteutettiin niin, ettei ulkopuolisia sijaisia hankittu. Tämä oli juuri ja juuri mahdollista varhaiskasvatuksen hoidontarpeen ollessa koronan takia olennaisesti myös tavallista vähäisempää.

Vuoden 2020 huomion osalta toteutetusta palvelukyselystä lautakunta toteaa seuraavaa:

Sivistystoimi on tietoinen hallinnonalan kehittämistarpeista ja tekee kaikkensa toiminnan kehittämiseksi. Sitä haastaa kuitenkin kunnan taloudellisen tilanteen tuottama tarve vahvaan kustannustehokkuuteen, vaikka samanaikaisesti toimialalla on näkyvissä monia lisäresursseja vaativia kehittämiskohteita. Kuntamaiseman tuottama tieto osoittaa, että sivistystoimen palvelut tuotetaan erittäin tehokkaasti. Arviointikysely osoittaa kuitenkin niitä puutteita, joita voidaan toteuttaa vain niihin lisäresursseja osoittamalla. Arviointikysely aiotaan toteuttaa säännöllisesti.

Sivistyksen toimialalla ollaan erittäin huolissaan henkilöstön ja esihenkilöiden jaksamisesta. Työn vaativuus ja kuormittavuus hyvin monessa työssä lisääntyy jatkuvasti yhteiskunnan muutoksen myötä.

Muissa havainnoissa olleen huolen lyhytaikaisten sijaisten palkkaamisen osalta sivistystoimi toistaa, että varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa olevat henkilöstön lakisääteiset mitoitukset ja vastuuhenkilön nimeämiset saavat aikaan sen, että lain noudattamisen takia myös lyhytaikaisia sijaisia palkataan silloin kun tämä on tarpeen. Lakia toteutetaan toki koko ajan kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Päätös

Hyväksyttiin.
